Lesvoorbereidingsformulier – rekenen

wit – basisgroep roze – intensieve groep gele – plusgroep

groen- handelingsmodel

Info: In vrijwel alle leerjaren zijn momenten waarop een nieuw concept wordt geïntroduceerd en op het eerste handelingsniveau moet worden aangeboden. Check waar in de leerlijn, hoe en wanneer jouw les wordt aangeboden en bedenk wat dit betekent voor je les. Leerlingen hoeven niet bij iedere som opnieuw alle handelingsfasen te doorlopen. Het vertrekpunt is wat de groep al begrijpt en beheerst en welke aanpassingen je maakt voor de leerlingen om hetzelfde concept te begrijpen.

Leerlijn:

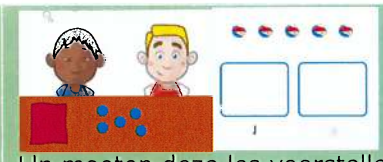
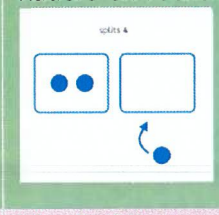
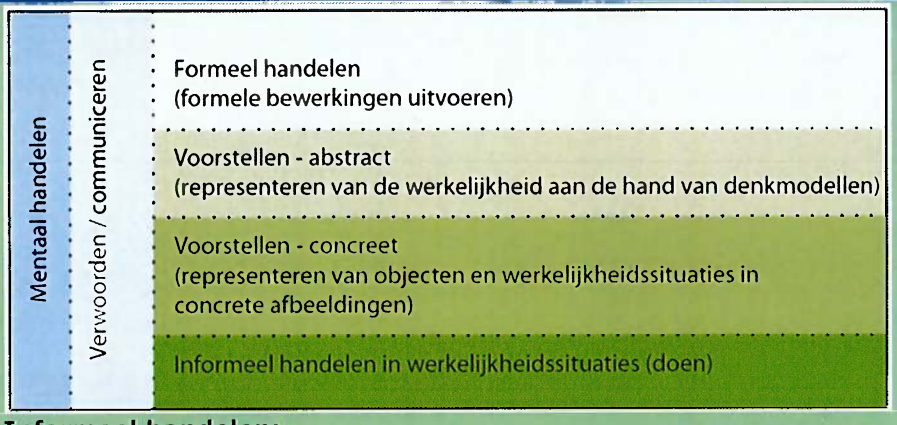

Voorgaand doel:
Getallen-> betekenis van getallen-> Ik kan hoeveelheden laten zien met vingers of fiches. (1e subdoel in de leerlijn)

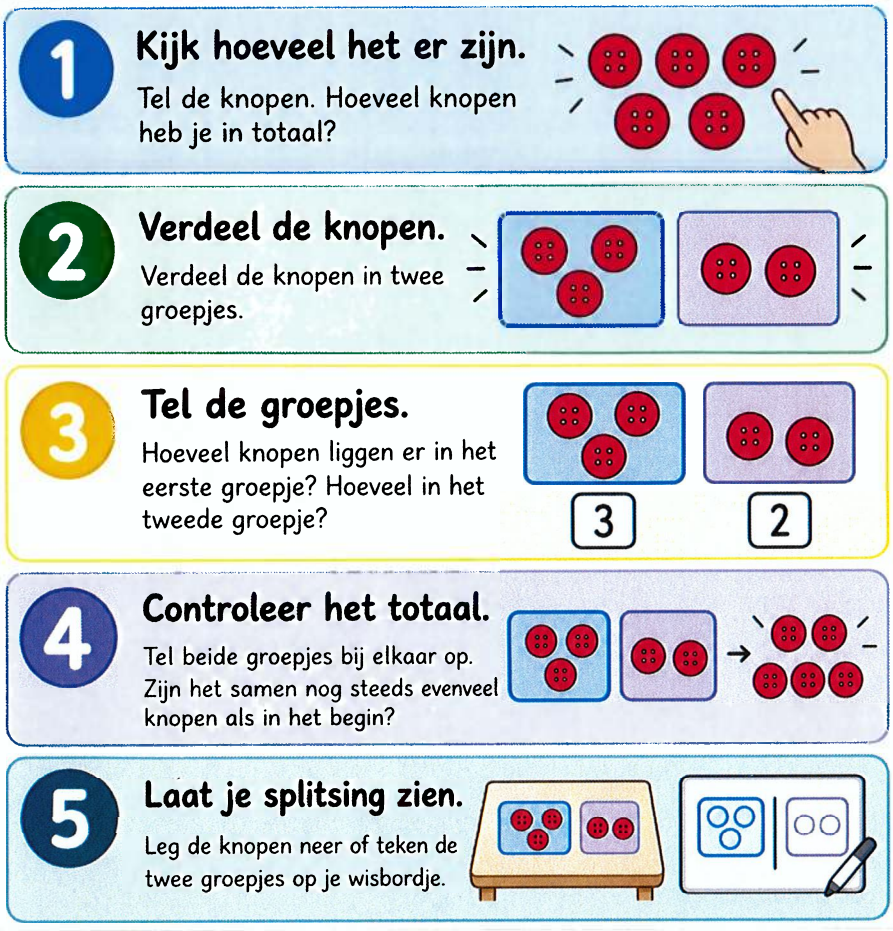
Lesdoel:

Getallen-> Optellen en aftrekken,-> Ik kan aantallen tot 5 splitsen. (1e subdoel in de leerlijn)

Start	Voorkennis activeren – lesdoel benoemen en waarom
Welke materialen heb ik nodig: (gehele les)	• Per kind 5 knopen, • Kledingstukken en knuffel voor rekenverhaal. • Een wisbordje met stift • Gelamineerd blad met format van spitsing. • Een doekje waar fiches onder verstopt kunnen worden • Werkboek • Potlood • Ipad
Wat moet de leerling kunnen voordat dit doel wordt aangeboden? Zo ga ik dit controleren:	Hoeveelheden tellen en laten zien met knopen. Leerkracht noemt een getal en lln leggen het aantal knopen neer wat erbij het getal hoort. Checken of de lln het juiste aantal neerleggen en de juiste hoeveelheden koppelen aan het getal en hoe er geteld wordt en of dit al vlot gaat. LLn die nog groeien richting steefniveau en die ik extra in de gaten hou. (JoopH, JuliaV, LoganA, ManuelE)
Zo ga ik na welke handelingsfase er beheerst wordt:	LLn moeten deze les informeel handelen in een werkelijkheidssituatie. (Tellen en spltsen met knopen) Lln moeten deze les voorstellen met contreet material en plaatjes. (Tellen en splitsen op papier met plaatjes)

	 LIn moeten deze les voorstellen abstract door gebruik te maken van kaders en rechthoeken en fiches)
Intensieve groep; Deze leerlingen hebben pre-teaching nodig:	LLn die bij voorgaand subdoel in de leerlijn nog moeten groeien richting steefniveau en die ik extra in de gaten hou. (JoopH, JuliaV, LoganA, ManuelE)
Plusgroep; Dit maken de leerlingen die het doel al beheersen:	Omdat dit het eerste doel is in het subdoel van de leerlijn doet bijna iedereen mee met de groepsinstructie. na de instructie mag William kiezen uit opdr 2 of ster.
Lesdoel benoemen:	Ik kan aantallen tot 5 splitsen.
Waarom moet een leerling dit doel leren?	Splitsen helpt je om sommen snel in je hoofd uit te rekenen zonder te tellen."
Woordenschat	Splitsen betekent dat je een groepje verdeelt in twee kleinere groepjes. Er komt niks bij en er gaat niks af. Het aantal blijft hetzelfde.
Interactieve Instructie	**Modellen – begeleide inoefening**
Ik fase	**Instructie concept en instructie vaardigheid**
ERWD- handelingsmodel van concrete naar abstract	
Beschrijf kort wat je doe ten zegt als leerkracht. Welke materialen of modellen er gebruikt worden en hoe de fases inzet worden tijdens het voordoen en samen oefenen.	**Informeel handelen:** (Handelen in een betekenisvolle werkelijkheidssituatie, bijvoorbeeld voorwerpen verdelen of hoeveelheden samenvoegen.) Nodig: • Per kind 5 knopen, • Kledingstukken en knuffel voor rekenverhaal. • Een wisbordje met stift Uitleg: Vandaag gaat Noor haar moeder helpen in de knopenwinkel. Er liggen 5 mooie knopen op tafel. Noor wil de knopen verdelen over twee kledingstukken: een jas en een vest. Ze legt 2 knopen op de jas en de rest op het vest.

	Hoeveel knopen liggen er op het vest? Noor kijkt goed. Op de jas liggen 2 knopen en op het vest liggen 3 knopen. Samen zijn het nog steeds 5 knopen! Dan krijgt Noor een nieuw idee. Ze verdeelt de 5 knopen opnieuw. Dit keer legt ze 4 knopen op de jas. Hoeveel knopen blijven er over voor het vest? Precies! Er blijft 1 knoop over. Noor ontdekt dat je 5 knopen op verschillende manieren kunt verdelen. Dat noemen we **splitsen**! Leerkracht doet verschillende splitingen voor. **Voorstellen-concreet:** (Gebruik maken van een concrete visuele voorstelling, bijvoorbeeld een tekening, stippenpatroon of afbeelding van de situatie.) Nodig: • Een wisbordje met stift • Gelamineerd blad met format van spitsing. • Een doekje waar fiches onder verstopt kunnen worden • Werkboek (Bij het zelfstandig werken) • Potlood Uitleg: Noor heeft nog 5 knopen over! Noor wil haar knopen verdelen over een broek en een jas. Ze legt 3 knopen bij de broek. Hoeveel knopen blijven er over voor de jas? Aan jullie de opdracht! • Leg 5 knopen neer met je materiaal. • Verdeel de knopen: leg 3 knopen bij de broek. • Hoeveel knopen liggen er nu bij de jas? • Teken de verdeling op je wisbordje. **Voorstellen-abstract:** (Gebruik maken van een schematisch denkmodel, zoals een getallenlijn, lege getallenlijn of verhoudingstabel.) Nodig: • Een wisbordje met stift • Gelamineerd blad met format van spitsing. • Ipad (bij zelfstandig werken) Uitleg: "Jullie hebben Noor geholpen om de 5 knopen te verdelen. Nu gaan we de knopen niet meer echt neerleggen, maar tekenen we ze op ons wisbordje! Teken 5 rondjes. Dit zijn de 5 knopen van Noor. Teken nu 3 knopen bij de broek en de andere knopen bij de jas. Hoeveel knopen liggen er bij de jas?" Lln tekenen: 👖 : ○ ○ ○ 🧍 : ○ ○ Lk laat zien hoe dit in twee vakjes getekend kan worden op het wisbordje of in het splitsschema. **Formeel handelen:** (Rekenen met getallen en rekensymbolen en gebruikt passende rekenprocedures, zoals 8+5=13.) (Niet voor groep 1-2) Deze stap komt pas een latere les.
Heldere betekeniszin **concept**:	Je verdeelt een aantal in twee groepjes. Samen zijn het nog steeds evenveel.
Dit laat ik zien om het **concept** uit te leggen:	Leerkracht laat doormiddel van een betekenisvol rekenverhaal met kledingstukken en knopen zien hoe een aantal van 5 knopen verdeeld kan worden over een jas en een broek. Leerkracht laat duidelijk

	verschillende manieren zien waarop de knopen verdeeld worden maar het aantal nog steeds 5 blijft.
Zo controleer ik of ze de betekenis begrijpen: (Denk aan de handelingsfases)	Ik controleer of de leerlingen de betekenis van splitsen begrijpen door hen een aantal van maximaal 5 voorwerpen te laten verdelen in twee groepjes en te laten verwoorden dat de groepjes samen het oorspronkelijke aantal vormen.
Vaardigheid – dit is het stappenplan:	
Woordenschat:	Verdelen betekent dat je iets uit elkaar haalt en in groepjes neerlegt.
Wij fase	
Deze opgave doen we om en om:	Noor heeft nog 5 knopen over! Noor wil haar knopen verdelen over een broek en een jas. Ze legt 3 knopen bij de broek. Hoeveel knopen blijven er over voor de jas? Aan jullie de opdracht! • Leg 5 knopen neer met je materiaal. • Verdeel de knopen: leg 3 knopen bij de broek. • Hoeveel knopen liggen er nu bij de jas? • Teken de verdeling op je wisbordje.
Deze opgave is een uitzondering en leg ik ook uit:	De geheime knopen van Noor Noor helpt in de kledingwinkel. Ze heeft 5 mooie knopen klaargelegd voor een jas. O jee! Een paar knopen zijn verstopt onder een lapje stof! 😱 *(Leg 5 knopen neer en dek er 2 af.)* Noor vraagt aan jullie: 'Ik had 5 knopen. Ik dek een paar knopen af. Hoeveel knopen liggen er onder het lapje?' Wat gaan jullie doen? 1. Kijk goed naar de knopen die je nog kunt zien. 2. Denk na over hoeveel knopen er verstopt zijn.